

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 2Csp/63/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7923201373
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ing. Ladislav Burda
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2023:7923201373.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, sudcom Mgr. Ing. Ladislavom Burdom v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, a. s., IČO: 31 701 914, A. X, XXX XX B., zast. JUDr. Peter Frajt, advokát, Garbiarska 5, 040 01 Košice proti žalovanému: C. D., nar. XX.XX.XXXX, E. XXX/XX, XXX XX D. o zaplatenie 60,90 Eur s príslušenstvom, takto:

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 60,90 Eur, 5,00 % úrok z omeškania ročne zo sumy 60,90 Eur od 03.05.2022 do zaplatenia, náhradu trov poštovného vo výške 2,-- Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu 05.04.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 60,90 Eur spolu s 5,00 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 60,90 Eur od 03.05.2022 do zaplatenia, náhrady trov poštovného vo výške 2,-- Eur a náhrady trov konania.

2. Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný sa pri cestovaní dopravným prostriedkom (električkou) dňa 02.05.2022 nepreukázal platným cestovným lístkom, preto mu žalobca (kontrolný pracovník) v súlade s § 12 a § 14 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v súlade s platným prepravným poriadkom a tarifou DPMK, uložil zaplatiť cestovné 0,90 Eur a sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom 60,-- Eur, spolu vo výške 60,90 Eur. Žalobca sa v žalobe odvolal aj na hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 222090 zo dňa 02.05.2022, nakoľko žalovaný cestoval na linke žalobcu č. 6, č. voza 838 o 14.48 hod. na úseku zastávok Senný trh – Nám. osloboditeľov v smere na E. a nepreukázal sa platným cestovným lístkom. Po tomto zistení bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť cestovné vo výške 0,90 Eur a postih v sume 60,-- Eur, t. j. spolu 60,90 Eur, ktoré žalovaný doposiaľ neuhradil.

3. Vo veci bol dňa 22.05.2023 pod sp. zn. 2Csp/63/2023-27 vydaný platobný rozkaz, ktorý nebolo možné žalovanému doručiť do vlastných rúk, preto súd uznesením zo dňa 11.07.2023 pod sp. zn. 2Csp/63/2023-37 platobný rozkaz zrušil. Súd uznesením sp. zn. 2Csp/63/2023-38 zo dňa 11.07.2023 vyzval žalovaného, aby sa v lehote 15 dní od doručenia uznesenia písomne vyjadril k žalobe v zmysle § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. CSP, ktoré uznesenie spolu so žalobou doručil súd žalovanému postupom podľa § 116 ods. 2 CSP a to oznámením o podanej žalobe, ktoré bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovom sídle súdu od 11.07.2023 do 11.08.2023. Takto sa žaloba považuje po 15. dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

4. Vzhľadom na skutočnosť, že v spore ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000,-- Eur, súd bez nariadenia pojednávania vyhlásil rozsudok v zmysle § 297 CSP dňa 13.09.2023. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu a zverejnené na webovom sídle súdu od 25.08.2023 do 12.09.2023.

5. Súd preskúmal písomné dôkazy, ktoré predložil žalobca, a to hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 222090 zo dňa 02.05.2022, výzvu k úhrade pohľadávky zo dňa 09.05.2022, tarifu DPMK, a. s. pre mestskú hromadnú dopravu a zistil tento skutkový stav veci:

6. Žalovaný dňa 02.05.2022 o 14.48 hod., na linke č. 6, č. voza 838, na úseku zastávok Senný trh – Nám. osloboditeľov v smere na E., cestoval električkou, pričom bola vykonaná kontrola revízorom, ktorý zistil, že žalovaný cestoval bez platného cestovného lístka. Po tomto zistení bol žalovanému uložený postih vo výške 60,-- Eur a povinnosť zaplatiť cestovné vo výške 0,90 Eur. Žalovaný žalovanú sumu nezaplatil a to ani po výzve žalobcu zo dňa 09.05.2022.

7. Žalobca poskytuje prepravné služby za určené cestovné v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, pričom podrobnosti o preprave osôb upravujú prepravné poriadky.

8. Podľa § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

9. Podľa § 772 OZ, podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify. V rámci tejto úpravy môžu prepravné poriadky tiež prevziať ustanovenia platné v medzinárodnej preprave pre vnútroštátnu prepravu; zodpovednosť za škodu na zdraví ustanovená týmto zákonom nesmie byť obmedzená.

10. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave (ďalej len „zákon“), cestujúci je povinný

- a) správať sa tak, aby neohrozil bezpečnosť prepravy, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodil autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečistil autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu,
- b) poslúchnuť pokyn alebo príkaz člena osádky autobusu alebo iného oprávneného zamestnanca dopravcu na zaistenie bezpečnosti cestujúcich a bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,
- c) nastúpiť do autobusu a vystúpiť z neho na zastávke, keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn; nastúpiť alebo vystúpiť mimo zastávky možno len na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu,
- d) zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

11. Podľa § 14 ods. 2 cit. zákona, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

12. Podľa § 16 ods. 1 prvá veta cit. zákona, potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe.

13. Podľa § 16 ods. 4 cit. zákona, cestujúci je povinný

- a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,
- b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,
- c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

14. Podľa § 16 ods. 5 cit. zákona, cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystúpaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

15. Podľa § 17 ods. 1 a 2 cit. zákona, tarifa upravuje

a) sadzby základného cestovného a príplatkov k nim,

b) sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom,

c) ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim,

d) ceny za prepravu autobusových zásielok,

e) sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2 a

f) podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.

Sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

16. Podľa § 17 ods. 3 cit. zákona, dopravca je povinný zverejniť tarifu na svojom webovom sídle a zabezpečiť, aby sa aspoň základné údaje sprístupnili verejnosti v cestovnom poriadku, a ak je to možné, aj v priestoroch autobusovej stanice a v autobusoch, a aby osádka autobusu a revízori boli schopní informovať cestujúcich o sadzbách a ostatných cenách pred začatím prepravy a počas nej.

17. Podľa bodu 1 článku E. Tarify DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu, cestujúci je zodpovedný za zakúpenie cestovného lístka aj za jeho včasné a správne označenie.

18. Podľa článku F Tarify DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu, výška sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je stanovená vo výške 60,00 Eur. Pri dobrovoľnej úhrade do 4 pracovných dní je znížená na sumu 50,00 Eur a pri úhrade priamo vo vozidle na sumu 40,00 Eur. Cestujúci, ktorý cestuje bez platného cestovného lístka, zaplatí podľa zákonov NR SR č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach stanovené základné cestovné plus sankčnú úhradu vo výške sto násobku stanoveného základného cestovného. Cestovné plus sankčnú úhradu priamo revízorovi môže cestujúci využiť iba v tom prípade ak jej hodnotu uhradí stanovenou finančnou hotovosťou bez potreby výdavku z nej. Za cestujúceho bez platného cestovného lístka sa považuje aj cestujúci, ktorý nespĺnil podmienky pre použitie časového alebo zľavneného cestovného lístka (napr. nemal vyznačenú platnosť cestovného lístka, predpísaným spôsobom nedokázal pri kontrole preukázať nárok na bezplatné alebo zľavnené cestovné, SMS lístok nebol potvrdený oprávneným mobilným operátorom spätnou textovou správou o zakúpenom cestovnom lístku pred nástupom do vozidla, skončila platnosť cestovného lístka).

19. Podľa § 517 ods. 1 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

20. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22. Na základe vyššie vykonaného dokazovania mal súd za nesporne preukázané, že žalovaný použitím prostriedku mestskej hromadnej dopravy žalobcu vstúpil do zmluvného vzťahu s dopravcom v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka a preto mu vznikla povinnosť úhrady stanoveného cestovného za použitie dopravného prostriedku dopravcu a to zakúpením cestovného lístka. Z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 222090 zo dňa 02.05.2022 súd zistil, že žalovaný neuhradil cestovné zakúpením cestovného lístka, pričom ani v priebehu konania nepreukázal, že cenu cestovného lístka, uloženého postihu uhradil, čo i len čiastočne. Žalovaný nárok uplatňovaný žalobcom žiadnym spôsobom nerozporoval, v konaní ostal nečinný a preto mal súd za to, že nárok žalobcu je nesporný a dôvodný. Súd na základe vyššie uvedených skutočností zaviazal žalovaného na úhradu žalobcom uplatneného nároku vo výške 60,90 Eur spolu s príslušenstvom, ktoré je tvorené úrokom z omeškania vo výške,

ktorá vyplýva z ustanovenia § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Úroky z omeškania súd priznal žalobcovi odo dňa nasledujúceho po vykonaní kontroly revízorom a taktiež súd zaviazal žalovaného na úhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume poštovného vo výške 2,-- Eur. Nakoľko žalovaný v priebehu konania nerozporoval žalobcom uplatňovaný nárok, ani jeho výšku ani právny základ, súd rozhodol na základe písomných dôkazov predložených žalobcom, pričom jeho nároku v plnom rozsahu vyhovel.

23. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. O trovách konania rozhodol súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znova od doručenia opravného uznesenia, len v rozsahu vykonanej opravy. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 127 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť podľa § 365 ods. 1, 2, 3 CSP len tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch v exekučnom konaní.